

KARTA PRZEDMIOTU (SYLABUS)

Opis przedmiotu

Kod przedmiotu		Nazwa przedmiotu	Przedmiot humanistyczny	
UTH/O/IAwB/ST/D2-36			Ksenofobia a rozumienie kultury obcego przybysza	
Język wykładowy		Polski		
Rok akademicki		2025/2026		
Kierunek w zakresie		kierunki studiów przypisane do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż dziedzina nauk humanistycznych		
		-		
Poziom studiów		Studia drugiego stopnia		
Profil studiów		ogólnoakademicki, praktyczny		
Forma studiów		studia stacjonarne		
Semestr / semestry		3		
Przynależność do grupy zajęć		Grupa zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych- do wyboru (D ₂)		
Status przedmiotu		do wyboru		
Formy realizacji zajęć dydaktycznych, wymiar, punkty ECTS		Forma zajęć	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Liczba punktów ECTS
		Wykład	30 [h]	2 ECTS
Powiązanie przedmiotu	z profilem studiów	-XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX		-
	z uprawnieniami	-		-
	z dyscypliną	wiodąca		2 ECTS
Forma nauczania		W trybie regularnym – w siedzibie Uczelni lub w trybie zdalnym - z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość		
Wymagania wstępne		Zdolność krytycznej oceny i analizy zdobywanej wiedzy		
Jednostka prowadząca		Wydział Mechaniczny, Katedra Technologii i Projektowania Maszyn		
Koordynator		Prof. dr hab. inż. Mirosław Rucki		
Adres strony internetowej pjo		https://wm.uniwersytetradom.pl/katedra-technologii-maszyn/		
Adres e-mail, telefon koordynatora		m.rucki@urad.edu.pl, 48 361 7696		

EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE, REALIZACJA ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WERYFIKACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Cel kształcenia:	Poznanie wielorakich aspektów interakcji międzykulturowej i jej skutków na przykładzie doświadczenia narodu żydowskiego żyjącego przez wieki w rozproszeniu, zachowanie tożsamości i pamięci zbiorowej w warunkach ksenofobii i prześladowań, oraz przełożenie wniosków na sytuację obecną w Polsce.
------------------	--

Treści programowe:	<p>Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.</p> <p>Tematy wykładów:</p> <p>Zagadnienia wstępne – interakcja międzykulturowa, wzajemne wpływy i konflikty, izolacja i asymilacja, ksenofobia i traktowanie obcych przybyszów. Charakterystyka religii i kultury starożytnego państwa Izrael, samoizolacja i asymilacja (2 h)</p> <p>Cechy charakterystyczne dla przetrwania wśród obcych: wygnanie babilońskie, zmiana języka z hebrajskiego na aramejski, obrzędowość nakierowana na zachowanie tożsamości i odrębności kulturowej i religijnej (2 h)</p> <p>Odbudowa państwa żydowskiego po wygnaniu, samoizolacja kulturowa i religijna, okupacja i przymusowa asymilacja, walka o zachowanie tożsamości (wojny machabejskie oraz powstania przeciwko Rzymowi) (2 h)</p> <p>Ponowne rozproszenie między narodami i zabiegi nakierowane na przetrwanie narodu i zachowanie tożsamości kulturowej: opracowanie Talmudów i nauka Tory, własne prawo, przepisy dietetyczne (koszerność), cykl życia, obrzędowość i rytuały. Samoizolacja w gettach, własny język, własna edukacja (2 h)</p> <p>Liturgia rodzinna jako najbardziej skuteczny środek zachowania tożsamości religijnej i kulturowej oraz pielęgnowania pamięci zbiorowej (2 h)</p> <p>Ksenofobia wobec Żydów: od zwykłej niechęci poprzez oczernianie aż do pogromów i Holokaustu (2 h)</p> <p>Doświadczenie harmonijnego współistnienia Żydów i Polaków w Rzeczypospolitej (2 h)</p> <p>Obserwacje i wnioski wynikające z doświadczenia rozproszenia Żydów wśród narodów i przejawów ksenofobii wobec nich, przełożenie na obecną sytuację w Polsce i doświadczenie zderzenia Polaków z przybywającymi przedstawicielami obcych kultur (1 h)</p>
Metody dydaktyczne (kształcenia):	Wykład tradycyjny, metoda podająca z wykorzystaniem pomocy multimedialnych, wspólne formułowanie wniosków, dyskusja
Rygor zaliczenia, kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się, sposób obliczania oceny końcowej:	<p>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich wymaganych efektów uczenia się określonych dla przedmiotu. Ocenę końcową z przedmiotu stanowi ocena uzyskana z następującego obliczenia:</p> <p>Aktywność na wykładach (zabieranie głosu w dyskusji i umiejętność stawianie pytań problemowych) – 50% oceny końcowej, zaliczenie pisemne w formie testu – 50% oceny końcowej.</p>

Efekty uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do efektów kierunkowych i formy zajęć				Metody weryfikacji efektów uczenia się	
Numer efektu uczenia się	Opis efektów uczenia się dla przedmiotu (PEU) Student, który zaliczył przedmiot (W) zna i rozumie:	Kierunkowy efekt uczenia się (KEU)	Forma zajęć	Forma weryfikacji (zaliczeń)	Metody sprawdzania i oceny
W1	Fundamentalne znaczenie oddziaływań międzykulturowych na rozwój cywilizacji ludzkiej	Właściwy efekt kierunkowy określony dla danego kierunku,	wykład	zaliczenie na ocenę	aktywność na wykładach

W2	Niebezpieczeństwa wynikające z ksenofobii i nieporozumień związanych z różnicami kulturowymi	który odnosi się do opisu charakterystyki „Zna i rozumie fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji”			pisemne w formie testu
W3	Sposoby przeciwdziałania ksenofobii oraz znaczenie dialogu międzykulturowego				

Literatura i pomoce naukowe					
1.	Beth Cardin N., The Tapestry of Jewish Time, A Spiritual Guide to Holidays and Life-cycle Events, Behrman House, Springfield 2000.				
2.	Bright J., Historia Izraela, PAX, Warszawa 1994.				
3.	Budzyńska E., Międzypokoleniowe więzi w rodzinie, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2018.				
4.	Cała A., Węgrzynek H., Zalewska G., Historia i kultura Żydów polskich. Słownik, WSiP, Warszawa 2000.				
5.	De Vries Mzn. S.Ph., Obrzędy i symbole Żydów, tłum. A. Borowski, WAM, Kraków 2001.				
6.	Eisenberg R.L., Jewish Traditions: A JPS Guide, Jewish Publication Society, Philadelphia 2004.				
7.	Herriger C., Komunikacja bez słów. Rytuały społeczne, Astrum, Wrocław 1997.				
8.	Korczyński M. (red.), Swój – obcy – wróg. Wędrowki w labiryntach kultur. Wydawnictwo Naukowe Katedra, Gdańsk 2018.				
9.	Lipsitz G.J., Practical Parenting: A Jewish Perspective, Ktav Publishing House, New York 1997.				
10.	Rosik M., Judaizm u początków ery chrześcijańskiej, TUM, Wrocław 2008.				
11.	Sherwin B.L., Duchowe dziedzictwo Żydów polskich, Vocatio, Warszawa 1995.				
12.	Smykowska E., Święta żydowskie, Verbinum, Warszawa 2010.				
13.	Tomaszewski J., Żbikowski A. (red.), Żydzi w Polsce: dzieje i kultura. Leksykon, Cyklady, Warszawa 2001.				

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się – bilans punktów ECTS			
Udział w zajęciach, aktywność	Obciążenie studenta [h]		
	Inne godz. kontaktowe (IGK)	Zajęcia bez nauczyciela-praca własna studenta (ZBN)	Zajęcia dydaktyczne
Udział w wykładach	X	X	30 [h]
Udział w konsultacjach	2 [h]	X	X
Przygotowanie do wykładów 3 [h] Przygotowanie do zaliczenia 15 [h]	X	18 [h]	X
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	2 [h]/ 0,1 ECTS	18 [h]/ 0,7 ECTS	30 [h]/ 1,2 ECTS
Punkty ECTS za przedmiot	50 h/ 2 ECTS		

Informacje dodatkowe, uwagi
<p>Kompetencje prowadzącego (prof. dr hab. inż. Mirosław Rucki, m.rucki@urad.edu.pl):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stopień doktora z nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa aramejskiego (Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu, 2019). 2. Rozprawa doktorska z nauk społecznych (nauki o rodzinie) Liturgia rodzinna w świetle księgi „Sefer habrachot” (Uniwersytet Opolski, Opole 2020) 3. Doświadczenie pracy naukowej i dydaktycznej od 1997 r., w tym od 2016 r. prowadzenie wykładów z dziedziny nauk humanistycznych w Seminarium Duchownym TChr w Poznaniu, 4. Wygłoszenie ponad 20 referatów na konferencjach krajowych i międzynarodowych z dziedziny nauk humanistycznych, w tym bezpośrednio w powiązaniu z tematyką wykładów: <ul style="list-style-type: none"> - M. Rucki, Strategie integracji asyryjskich migrantów w Tbilisi przed i po rewolucji bolszewickiej. MIGRAMEM „Migracja i Pamięć”, Wrocław, 21-24 lutego 2024 r. - M. Rucki, Miłość wobec nienawiści: aspekty społeczne i religijne. Konferencja „Miłość: interdyscyplinarne badania w świetle współczesnej nauki”. 10 maja 2024 r. online

5. Współautorstwo monografii z dziedziny nauk humanistycznych: Rucki M., Krawiec G., Dylematy interakcji międzykulturowej. URad., Radom 2025. Redakcja monografii naukowej pt. Wpływ ideologii na naukę i życie społeczne, Chrześcijańskie Forum Pracowników Nauki, Warszawa 2018.
6. Spośród ponad 40 artykułów opublikowanych w czasopismach punktowanych i monografiach recenzowanych, bezpośrednio związane z tematem wykładów są następujące:
- Rucki M., „Modlitwa Pańska” w kontekście mentalności żydowskich adresatów Ewangelii Mateusza, „Scriptura Sacra”, 16 (2012), s. 121-140.
  - Rucki M., Abdalla M., „Nie gotuj koźlęcia w mleku jego matki” czy „nie mieszaj potraw mięsnych z nabiałem”? „Teologia i człowiek”, 32(2015)4, s. 145-160.
  - Krawiec G., Rucki M., Wychowanie do czystości w Prawie Mojżeszowym, „Roczniki Pedagogiczne” tom 8 (44) (2016) nr 3, s. 101-119.
  - Rucki M., Zagadnienia jedności i miłosierdzia Bożego w tekstach żydowskiej liturgii paschalnej w porównaniu do liturgii syriackiej, „Liturgia Sacra”, 24 (2018) nr 2, s. 423-436. DOI: 10.25167/LitS/24(2018)2/1-14
  - Rucki M., Rola diaspory żydowskiej w powstawaniu aramejskojęzycznych wspólnot chrześcijańskich na Wschodzie, „Studia żydowskie. Almanach”, 7-8 (2017-2018), s. 11-27.
  - Rucki M., „W Chrystusie pozostaję Żydem” – rozwiązanie problemu kulturowego między judaizmem i chrześcijaństwem, „PERSPECTIVA – Legnickie Studia Teologiczno-Historyczne”, R. XVI, 31 (2017) nr 2, s. 127-141.
  - Rucki M., Księga „Sefer habrachot” do żydowskiej liturgii domowej, „Liturgia Sacra”, 24 (2018) nr 1, s. 93-104.
  - Rucki M., Liturgia powitania szabatu a relacje rodzinne, „Ruch Biblijny i Liturgiczny”, 71 (2018) 2, s. 139-159.
  - Rucki M., Znaczenie rytuału w paschalnej liturgii rodzinnej w świetle księgi „Sefer habrachot”, „Ruch Biblijny i Liturgiczny”, 72 (2019) nr 1, s. 65-91.
  - Rucki M., Kontekst i przebieg noworocznej liturgii rodzinnej judaizmu w świetle księgi Sefer habrachot, „Liturgia Sacra” 55 (2020) nr 1, s. 167-185.
  - Rucki M., Krawiec G., Elementy wychowawcze zawarte w paschalnej liturgii rodzinnej judaizmu, „Rocznik Naukowy Duszpasterstwa Nauczycieli”, 4 (2020), s. 155-177.

Wsparcie studentów ze szczególnymi potrzebami:

W przypadku studentów ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekle chorych, określone powyżej (w karcie) metody i formy weryfikacji efektów uczenia się dostosowuje się odpowiednio do indywidualnych potrzeb tych studentów.

Szczegółowe zasady i formy wsparcia studentów ze szczególnymi potrzebami: w tym z niepełnosprawnością, przewlekle chorych podczas zajęć, zaliczeń i egzaminów określono w: Regulaminie Studiów, Zasadach Studiowania, Procedurze dotyczącej zapewnienia dostępności procesu kształcenia studentom ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekle chorych.